

El fava de Ramonet

Sarsuela en un acte

Un fantasma recorre les comarques del País Valencià. És la gloriosa senyera de l'Ajuntament de València, ficada en una furgoneta de la policia municipal. Sobrevola el rat-penat que corona el seu pal gloriós, des de l'interior d'un gloriós preservatiu rigid instal·lat en el vehicle, perquè l'enseny puga viatjar dreta.

Aquesta fou una part de la representació, encara que no la més saborosa, i també la broma que l'alcalde de València volgué fer no sap molt bé a qui. La senyera portà esquadra de gastadors i escamot de policia militar. I també portà —no calia sinó— alguns blaveros que aprofitaren les ja habituals distraccions policials per a escapolar-se dins el castell de Santa Bàrbara i anomenar catalanistes i coses pitjors encara al rector de la Universitat de València, Ramon Lapiedra, i al conseller de Cultura, Cebrià Ciscar, entre altres. Aquest últim n'hauria eixit malparat de no haver-lo protegit la carrosseria del Peugeot oficial dels colps propinats pels blaveros amb els pals de senyeres no menys glorioses que la de l'alcalde de València.

Però, no demorem més la narració dels fets. La sarsuela es va representar a Alacant i l'escenari fou el seu cèlebre castell. El personatge central era el president de la Generalitat, Joan Lerma, i la data el 9 d'Octubre. El protagonista intervingué només cinc minuts per a dir un rastre de

Manuel MUÑOZ

vaguetats sobre la modernització de la «Comunitat Valenciana» i l'Espanya de les autonomies.

Sembla que Lerma va perdre els papers o, si més no, els canvià. Havia preparat un discurs en català que distribuï entre els mitjans informatius, acompanyat d'una traducció a l'altra llengua oficial. Un parell d'hores més tard n'enviava la nova versió en castellà, amb els dos últims paràgrafs en català i que anul·lava l'anterior. Això és predicar amb l'exemple en plena campanya de «Parlem valencià».

Però, el punt més greu és la dimensió estètica. La sarsuela del dia 9 passat

hauria de servir per a provocar dues reflexions: en el tema de la simbologia, guerra de banderes i la resta, allò que en definitiva s'ha debatut en aquest país han estat postures estètiques distintes. I no cal dir que, dissortadament i amb tots els respectes, triomfà la de gust menys depurat.

L'altra reflexió pertoca a la constatació del fet que Lerma i el seu govern, l'Estatut que pactaren amb UCD i l'autonomia que es construí, no poden suscitar cap entusiasme. Els autonomistes no se senten atrets ni per la timidesa i la prudència institucional del personatge ni pel dubtós revestiment estètic de l'ivent, entre altres coses.

Els blaveros, dels quals ja se sap que com més corones, franges, pederries, rates-penades i sarsuela, millor, se segueixen dedicant a cridar catalanista i

fill de puta a qualsevol que no estiga, com ells, a favor del gloriós Movimiento Nacional.

Trista és la figura de Lerma, envoltat de penons i banderes, rates-penades i pederries, interpretant un solo de tenor afònic amb música del mestre Serrano. Volgué acontentar tothom i al final no va acontentar ningú.

I ni tan sols en la programació especial que, amb molta atenció, el govern autònom havia preparat per a TVE, es va poder oferir *El fava de Ramonet*, com era previst. Encara gràcies que hi hagué diversió, i prou, a Alacant.

Si que es va emetre, no obstant això, *Centauros del desierto*, de John Ford, en castellà, és clar. L'esperança que tenim és que la futura TVV pose tothora pel·lícules de Ford en castellà. Serà poc variat, però la qualitat del producte estarà assegurada i no caldrà fer centre de produccions ni estudis de doblatge, ni tampoc dels altres.

Sens dubte, els qui més van aprendre amb aquest 9 d'Octubre van ser els alacantins a peu, que mai no havien vist un blaverro excepte en les fotografies de premsa. Un company d'un periòdic d'Alacant confessava haver-se acostat amb el fotògraf a un dels grups, amb tota la candidesa del món. Inexplicablement, els manifestants iniciaren una àgil relació d'insults que deixaren el redactor gràfic i el literari absolutament sorpresos.

«Passats uns minuts —deia el periodista—, vam caure en el compte. Eren els blaveros de València. Però és que mai no els havíem vist, perquè ací no hi ha res de semblant». Descobrim el País Valencià. El 9 d'Octubre a Alacant tingué, si més no, u vessant didàctic.

Lerma canvià de discurs

/ Francesc Cutillas